

Curtea Supremă de Justiție

DECIZIE

04 iunie 2014

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție în componența:

Președinte – Nicolae Gordilă

Judecătorii – Liliana Catan și Iurie Diaconu

examinînd admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de procurorul în procuratura de nivelul Curții de Apel Bălți, Andrei Formusatii, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 22 ianuarie 2014, în privința inculpatului

Teleşco Anatolie Tudor, născut la 25.04.1972, originar și domiciliat în s. Sturzovca, r. Glodeni.

Datele referitoare la termenul de examinare a cauzei:

- *Instanța de fond din 04.10.2013 - pînă la 29.11.2013;*
- *Instanța de apel din 17.12.2013- pînă la 22.01.2014;*
- *Instanța de recurs din 01.04.2014- pînă la 04.06.2014;*

CONSTATĂ :

1. Prin sentința Judecătoriei Glodeni din 29 noiembrie 2013 Teleşco Anatolie a fost condamnat în baza art.151 al.(1) Cod penal la 5 (cinci) ani 6 (șase) luni închisoare, cu ispășirea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

2. În fapt, pentru a pronunța sentința instanța de fond a reținut în sarcina inculpatului Teleşco Anatolie că, dînsul la 10.08.2013, în jurul orei 21.00, fiind în stare de ebrietate, aflîndu-se în gospodăria sa din s. Sturzovca, r-nul Glodeni, a inițiat un conflict cu soția sa Teleşco Ludmila, amenințînd-o cu o furcă, care evitînd conflictul și maltratarea sa, a fugit la un vecin, de unde 1-a telefonat pe moșul său Bejenari Dumitru, povestindu-i cele întîmplate.

Ultimul împreună cu soția sa Bejenari Vasilina au venit la domiciliul lui Teleşco Anatolie și intrînd în odaie, unde se afla Teleşco Anatolie, Bejenari Dumitru a întins mîina și 1-a lovit slab la umărul drept pe Teleşco Anatolie pentru a-l întreba cît poate continua amenințarea soției sale Teleşco Ludmila, dar a reușit să spună doar cuvîntul „Tolea”, el fiind înfipt de către inculpatul Teleşco Anatolie cu cuțitul de bucătărie, pe care î-l avea în mîina dreaptă, în regiunea abdomenului,

după care 1-a scos, fiind immobilizat de către partea vătămată Bejenari Dumitru și soția sa Teleșco Ludmila, care se aflau în spatele lui, după ce inculpatul a plecat de acasă. În rezultatul acțiunilor inculpatului Teleșco Anatolie, părții vătămate Bejenari Dumitru în mod intenționat i-au fost cauzate vătămări corporale grave, periculoase pentru viață.

3. Sentința a fost atacată cu apel de către avocatul Nemerenco Veaceslav în numele inculpatului, care a solicitat casarea acesteia, rejudecarea cauze și pronunțarea unei noi hotărâri prin care acțiunile inculpatului Teleșco Anatolie să fie reîncadrate din prevederile art. 151 alin. (1) Cod penal în art. 156 Cod penal

În susținerea apelului a invocat că:

- faptei săvârșite i s-a dat o încadrare juridică greșită;
- în partea descriptivă a sentinței instanța de judecată nu a indicat care a fost intenția, scopul, motivul comiterii infracțiunii și probele în baza cărora se confirmă circumstanțele date;

- probele invocate de către instanța de judecată nu demonstrează intenția, scopul și motivul comiterii infracțiunii;

- apărarea consideră corectă recalificarea acțiunilor inculpatului A. Teleșco de pe art.151 al.(1) CP pe art.156 CP, deoarece partea vătămată D.Bejenari ilegal, fără acordul preventiv a inculpatului a intrat în domiciliul lui, s-a apropiat din spate și ilegal 1-a lovit cu mâna, în rezultatul acestui fapt inculpatul, fiind luat prin surprindere, în mod subit, i-a aplicat o lovitură cu cuțitul pe care îl ținea în mână;

- în ședința de judecată partea vătămată D. Bejenari a declarat că s-a împăcat cu inculpatul A. Teleșco și nu dorește ca ultimul să fie atras la răspundere penală;

- consideră că instanța de judecată la stabilirea pedepsei inculpatului A. Teleșco urma să rețină și următoarele circumstanțe atenuante:

- a) ilegalitatea acțiunilor victimei și anume a faptului că victima ilegal a pătruns în domiciliul inculpatului și ilegal i-a aplicat o lovitură, fapt care a provocat comiterea infracțiunii;

- b) inculpatul A.Teleșco este unicul membru al familiei apt de muncă, deoarece are la întreținere un copil minor, iar soția - mama copilului este invalidă de gr. I;

- consideră că în cazul dat, starea de ebrietate a inculpatului nu urma să fie considerată ca circumstanță agravantă deoarece:

- în materialele cauzei lipsește concluzia specialistului privind gradul stării de ebrietate a inculpatului;

- infracțiunea în cauză a fost comisă nu datorită stării de ebrietate a inculpatului, dar datorită faptului că partea vătămată, care la rîndul său de

asemenea era în stare de ebrietate a venit la domiciliul inculpatului pentru a regla problemele familiare ale ultimului;

- instanța de judecată incorect a reținut ca circumstanță agravantă folosirea armei albe la comiterea infracțiunii, deoarece:

a) în materialele cauzei nu sunt probe ce ar confirma că cuțitul de bucătărie cu care a fost comisă infracțiunea, este armă albă;

b) art.77 CP nu prevede ca circumstanță agravantă comiterea infracțiunii cu folosirea cuțitului de bucătărie;

c) partea acuzării nu a solicitat ca să fie recunoscută ca circumstanță agravantă comiterea infracțiunii cu folosirea cuțitului de bucătărie. Solicită casarea sentinței, pronunțarea unei noi hotărâri, prin care acțiunile inculpatului A.Teleşco să fie recalificate de pe prevederile art.151 al.(l) CP în art.156 CP iar inculpatul A.Teleşco să fie liberat de răspundere penală în temeiul art.109 CP.

3.2. Sentința a fost atacată cu apel și de inculpatul A. Teleşco, care și-a exprimat dezacordul cu soluția adoptată, solicitând aplicarea unei pedepse mai blânde, non-privativă de libertate, din considerente că instanța de fond la emiterea sentinței nu a luat în considerare faptul că el și-a recunoscut vina în cele imputate și sincer se căiește de cele comise, că victima ilegal a pătruns în domiciliul său și i-a aplicat o lovitură, fapt care a provocat comiterea infracțiunii, că este unicul membru al familiei apt de muncă, deoarece are la întreținere un copil minor și soția grav bolnavă.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 22 ianuarie 2014 au fost admise apelurile, casată parțial sentința, doar în partea stabilirii pedepsei și pronunțată în această parte o nouă hotărâre prin care Teleşco Anatolie a fost condamnat în baza art. 151 alin (1) Cod penal la 5 (cinci) ani închisoare.

În baza art.90 alin.(1) Cod penal s-a suspendat condiționat executarea pedepsei cu închisoare pe un termen de probă de 3(trei) ani.

4.1. În argumentarea soluției adoptate, instanța de apel a menționat că, instanța de fond a stabilit în mod corect situația de fapt și vinovăția inculpatului care a fost dovedită cu certitudine și fără echivoc, dând faptei săvârșite de A. Teleşco încadrarea juridică corespunzătoare materialului probator administrat pe caz.

Instanța de apel a apreciat ca fiind fără suport argumentele aduse de către avocat privind recalificarea acțiunilor inculpatului A. Teleşco de la art.151 alin.(l) Cod penal la art.156 Cod penal, deoarece, însăși inculpatul a recunoscut că la momentul desfășurării evenimentelor dînsul a folosit băuturi alcoolice, era în stare de ebrietate, acestea au fost confirmate și de către partea vătămată, alți martori.

Prin urmare, însăși prezența stării de ebrietate, conform teoriei dreptului penal, exclude aflarea persoanei în stare de afect.

Tot odată, instanța de apel a menționat că, în cadrul examinării cauzei nu au fost acumulate probe ce ar atesta faptul acționării lui A. Teleşco în stare de afect, susținerile avocatului fiind doar la nivel declarativ.

Instanța de apel a mai reținut, că în cadrul examinării cauzei în instanța de fond, dar și în apel, partea apărării nu a solicitat efectuarea unei expertize ce ar atesta sau detesta aflarea lui A. Teleşco în stare de afect, iar instanța de judecată în conformitate cu art.24 al.(2) CPP nu se manifestă în favoarea acuzării ori apărării și nu exprimă decît interesele legii.

Astfel, instanța de apel a constatat că, în condițiile cînd starea de afect nu s-a confirmat, se demonstrează anume prezența intenției directe a inculpatului de a cauza vătămări corporale grave victimei.

La aplicarea pedepsei instanța de apel a conchis că, instanța de fond nu a dat deplină eficiență prevederilor art.7,75, 61 Cod penal, după cum nu a ținut cont în plină măsură de circumstanțele concrete stabilite pe acuză, nu a individualizat pedeapsa stabilită, nu a dat eficiență împrejurărilor și circumstanțelor stabilite, dar și reținute prin sentință adoptată.

Instanța de apel a reținut că, într-adevăr infracțiunea săvîrșită de către A.Teleşco se atribuie la categoria celor grave, pe cauză fiind prezentă agravanta - săvîrșirea infracțiunii în stare de ebrietate, sancțiunea legii în cauză prevede doar pedeapsă sub formă de închisoare de la 5 ani la 10 ani.

De rînd cu acestea, instanța a reținut și un șir de circumstanțe, care potrivit art.90 Cod penal, permit de a deduce posibilitatea suspendării pedepsei sub formă de închisoare pentru cel vinovat, menționînd în acest sens, că deși instanța de fond indică la un șir de circumstanțe ce atenuază răspunderea, care au importanță esențială pentru individualizarea pedepsei celui vinovat (personalitatea inculpatului, circumstanțele cauzei), în realitate, nu a ținut cont de ele în deplină măsură.

Astfel, instanța a menționat, că inculpatul A. Teleşco de fapt a recunoscut vina, anterior nu a fost atras la răspundere penală, se caracterizează pozitiv la locul de trai, are la întreținerea sa un copil minor și soția , care este cu sănătatea afectată grav, fiind persoană invalidă de gradul întâi ce necesită îngrijire.

Instanța de apel a reiterat, că instanța de fond nu a ținut cont și de faptul, că evenimentele au demarat în legătură cu apariția părții vătămate în gospodăria inculpatului care a încercat să-i ceară socoteală pentru comportament, nu a ținut cont de faptul, că partea vătămată l-a iertat pe inculpat, susținînd că nu are pretenții de ordin material sau moral față de el, că nu dorește ca acesta fie pedepsit atît de dur, inculpatul și-a recunoscut vina, și-a exprimat căința sinceră de cele întîmplute, susținînd că a conștientizat cele săvîrșite și că este unicul întreținător al familiei.

De asemenea, instanța de apel a conchis că, la stabilirea pedepsei inculpatului, instanța de fond a depășit limitele învinuirii formulate, a reținut o circumstanță ca fiind drept agravantă „*cu folosirea armei albe*”, care ca atare nu a fost indicată în învinuire, pe care instanța nu era în drept s-o rețină din propria inițiativă, cu atât mai mult, că în materialele cauzei nu se regăsec concluzii științifice, care ar atesta că cuțitul folosit de inculpat la săvârșirea infracțiunii s-ar atârna la categoria armelor albe.

5. Împotriva decizie menționate a declarat recurs ordinar procurorul, invocând prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6) și 10) Cod de procedură penală, prin care solicită casarea parțială a acesteia, în partea stabilirii pedepsei și condamnarea inculpatului Teleșco Anatolie în baza art. 151 alin.(1) Cod penal la 5(cinci) ani închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis și excluderea aplicării prevederilor art.90 Cod penal.

În motivarea recursului, recurentul a invocat că pedeapsa stabilită inculpatului de către instanța de apel este prea blîndă, or nu s-a acordat deplină eficiență prevederilor art. 7,61,75 Cod penal, astfel, unei pedepse cu suspendarea condiționată a executării închisorii, indică la ineficienta legii penale în raport cu restabilirea echității sociale, corectarea condamnatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea condamnatului, cât și a altor persoane, ceea ce ar conduce, în final la neatingerea scopului pedepsei penale.

Mai menționează recurentul, că Teleșco Anatolie Tudor cu toate că a recunoscut vina, a indicat că, cazul s-a întîmplat din neatenție, ceea ce indică la neconștientizarea deplină a acțiunilor sale de către inculpat.

La fel, instanța de apel eronat a reținut ca circumstanță atenuantă și faptul aflării la întreținerea inculpatului a soției sale Teleșco Ludmila, care a indicat, că este invalid de gradul I, însă un document ce ar confirma faptul dat nu a fost prezentat. Or, în materialele cauzei penale date este prezent doar un certificat eliberat de medicul Centrului de Sănătate Sturzovca la 11.11.2013, prin care este atestat faptul, că Teleșco Ludmila s-a tratat și se află la evidență la medicul de familie cu diagnosticul "Tulburare depresivă recurentă. Se recomandă tratament neîntrerupt la domiciliu".

5.1. Avocatul Veaceslav Nemerenco în numele inculpatului Teleșco Anatolie a prezentat referință pe marginea recursului, prin care a solicitat respingerea acestuia, cu menținerea deciziei.

6. Judecînd recursul ordinar în baza materialelor dosarului și în raport cu motivele invocate, Colegiul penal lărgit, consideră că acesta urmează a fi respins din următoarele considerente.

Conform art. 424 Cod de procedură penală, *instanța de recurs judecă recursul numai cu privire la persoana la care se referă declarația de recurs în raport cu*

calitatea pe care aceasta o are în proces și numai în limitele temeiurilor prevăzute în art. 427 Cod de procedură penală, fiind în drept să judece și în baza temeiurilor neinvocate, însă fără a i se agrava situația.

În sensul art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel.

Erorile de drept pot fi erori de drept formal sau procesual și erori de drept material sau substanțial. Instanța de recurs verifică dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

Potrivit art. 427 alin. (1) pct. 6) și 10) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel în cazul când hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția și când s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale.

Colegiul penal constată, că nici unul din prevederile pct.6) și 10) alin.1) art.427 Cod de procedură penală, la care se referă autorul recursului, nu sunt aplicabile din punctul de vedere al prezentei erori de drept care ar fi temei de implicare a instanței de recurs în sensul casării deciziei instanței de apel.

În fapt, decizia instanței de apel corespunde tuturor prevederilor procesual-penale fiind legală și întemeiată. Totodată, Colegiul reține că acuzatorul de stat este de acord cu starea de fapt stabilită de instanța de apel, precum și cu încadrarea juridică a acțiunilor făptuitorului, însă critică hotărârea contestată în partea pedepsei, nefiind de acord cu aplicarea prevederilor art. 90 Cod penal.

Conform art.75 Cod penal, persoanei recunoscute vinovate de săvârșirea unei infracțiuni i se aplică o pedeapsă echitabilă în limitele fixate în Partea specială a Codului penal și în strictă conformitate cu dispozițiile Părții generale a acestuia.

Astfel, Colegiul reține că persoanei declarate vinovate trebuie să i se aplice o pedeapsă echitabilă, în limitele sancțiunii articolului în baza căruia persoana este declarată vinovată. În același rînd, după caz, instanța este în drept să aplice și prevederile Părții generale a Codului penal, în special prevederile art.90 Cod penal.

Reieșind din prevederile art.75 alin.(1) Cod penal, la stabilirea categoriei și termenului pedepsei, instanța de judecată are obligația să țină cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuează ori agravează răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia.

În speță, Colegiul penal constată că instanța de apel, prin admiterea apelului inculpatului și a avocatului acestuia, cu casarea sentinței și pronunțarea unei noi hotărâri în partea stabilirii pedepsei, prin care i-a fost redusă pedeapsa închisorii fixată de instanța de fond, fiind considerată prea aspră în raport cu fapta comisă și cu cumulul de circumstanțe atenuante, aplicînd și prevederile art.90 Cod penal, a stabilit o pedeapsă mai blîndă , acordînd deplină eficiență prevederilor art.61, 75 și 76 Cod penal.

Colegiul reține că, în cadrul examinării cauzei în instanța de fond, cît și cea de apel, s-au reținut un șir de circumstanțe care atenuază răspunderea și anume, că inculpatul de fapt a recunoscut vina, anterior nu a fost atras la răspundere penală, se caracterizează pozitiv la locul de trai, are la întreținerea sa un copil minor și soția sa, care este cu sănătatea afectată grav, fiind persoană invalidă de gradul întâi și ce necesită îngrijire, evenimentul a demarat în legătură cu apariția părții vătămate în gospodăria inculpatului care a încercat să-i ceară socoteală pentru comportament. În ședința instanței de apel inculpatul și-a recunoscut vina, și-a exprimat căința sinceră de cele întîmplate, susținînd că a conștientizat cele săvîrșite, asigurînd instanța că nu va mai admite abateri infracționale sau de alt gen.

Mai mult ca atît, partea vătămată 1-a iertat pe inculpat, susținînd că nu are pretenții de ordin material sau moral față de el, că nu dorește ca acesta să fie pedepsit dur și că aflarea inculpatului în detenție ar pune familia în situație gravă, acesta fiind unicul membru de familie apt de muncă care asigură familia material, ține gospodăria, are grijă de copil și soție.

Potrivit prevederilor art.90 alin.(1) Cod penal, *la stabilirea pedepsei cu închisoare pe un termen de cel mult 5 ani pentru infracțiunile săvîrșite cu intenție, ținînd cont de circumstanțele cauzei și de persoana celui vinovat, instanța de judecată poate dispune suspendarea condiționată a executării pedepsei aplicate vinovatului.*

În conformitate cu art. 61 Cod penal, *pedeapsa penală este o măsură de constrîngere statală și un mijloc de corectare și reeducare a condamnatului, care are drept scop restabilirea echității sociale, corectarea condamnatului, precum și prevenirea săvîrșirii de noi infracțiuni atît din partea condamnaților, cît și a altor persoane. Totodată, executarea pedepsei nu trebuie să cauzeze suferințe fizice sau să înjosească demnitatea persoanei condamnate.*

Astfel, Colegiul conchide că, concluzia instanței de apel corespunde circumstanțelor cauzei și criteriilor de stabilire a pedepsei, deoarece suspendarea condiționată a executării pedepsei, conform art.90 alin. (4) Cod penal, poate avea loc și în cazul săvîrșirii unei infracțiuni grave, pedeapsa fiind aplicată în limitele legii și o atare pedeapsă î-și poate atinge scopul fără a cauza suferințe familiei sale.

Referitor la motivul invocat de recurent, precum că, soția inculpatului este invalid de gradul I, însă un document ce ar confirma faptul dat nu a fost prezentat, Colegiul îl consideră neîntemeiat și nefondat deoarece, pe lângă certificatul medical la care se face referință în cererea de recurs, la cererea de apel a fost anexat certificatul medical eliberat de medicul psihiatru Alexandru Secrieru la data de 10.12.2013(f.d.189 v.1), certificat prin care se atestă că cet. Teleșco Ludmila se află la evidență medicală cu diagnoza „Tulburare depresivă recurentă. Gradul de invaliditate sever (gr. 1)”, or, avocatul la prezentarea referinței pe marginea recursului a anexat și copia certificatului de dezabilitate și capacitate de muncă, eliberat pe numele cet. Teleșco Ludmila.

În această ordine de idei, instanța de recurs apreciază ca fiind corectă și motivată concluzia instanței de apel, deoarece corespunde circumstanțelor de fapt ale cauzei, temeiurile invocate de recurent și anume art. 427 alin. (1), pct. 6) și 10) Cod de procedură penală, nu persistă în cauză, iar hotărîrea atacată este legală și întemeiată, ceea ce impune soluția inadmisibilității recursului, ca fiind vădit neîntemeiat.

7.În conformitate cu prevederile art. 432 alin. (1) și alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal,

DECIDE:

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de procurorul în procuratura de nivelul Curții de Apel Bălți, Andrei Formusatii împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 22 ianuarie 2014, în cauza penală în privința inculpatului Teleșco Anatolie, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată publicată la 02 iulie 2014.

Președinte

Nicolae Gordilă

Judecători

Liliana Catan

Iurie Diaconu

Curtea Supremă de Justiție

DECIZIE

Dispozitiv

04 iunie 2014

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție în componența:

Președinte – Nicolae Gordilă

Judecătorii – Liliana Catan și Iurie Diaconu

examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de procurorul în procuratura de nivelul Curții de Apel Bălți, Andrei Formusatii, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 22 ianuarie 2014, în privința inculpatului

Teleşco Anatolie Tudor, născut la 25.04.1972, originar și domiciliat în s. Sturzovca, r. Glodeni.

Datele referitoare la termenul de examinare a cauzei:

- *Instanța de fond din 04.10.2013 - pînă la 29.11.2013;*
- *Instanța de apel din 17.12.2013- pînă la 22.01.2014;*
- *Instanța de recurs din 01.04.2014- pînă la 04.06.2014;*

În conformitate cu prevederile art. 432 alin. (1) și alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal,

DECIDE:

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de procurorul în procuratura de nivelul Curții de Apel Bălți, Andrei Formusatii împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 22 ianuarie 2014, în cauza penală în privința inculpatului Teleşco Anatolie, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată se va publica la 02 iulie 2014.

Președinte

Nicolae Gordilă

Judecători

Liliana Catan

Iurie Diaconu